

คู่มือการดำเนินงานกลุ่มงานวิชาการ

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครลำปาง

สถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวง

กระทรวงสาธารณสุข

๔. ระเบียบปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี (มคอ.๓)

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นแนวทางให้อาจารย์จัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี ให้สอดคล้องตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
อุดมศึกษา สาขาพยาบาลศาสตร์ ระดับปริญญาตรี และ ข้อบังคับของสภาการพยาบาล

๒. ตัวชี้วัด

๒.๑ เชิงปริมาณ

๒.๑.๑ ทุกรายวิชามีการทบทวนและปรับปรุงเนื้อหาสาระใหม่ให้ทันสมัยตามความก้าวหน้าใน
ศาสตร์สาขาการพยาบาล

๒.๑.๒ ทุกรายวิชามี มคอ ๓ ที่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้และเหมาะสมกับทักษะการเรียนรู้ใน
ศตวรรษที่ ๒๑ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๒.๒ เชิงคุณภาพ

๒.๒.๑ ผลการประเมินประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนรายวิชา (มคอ.๓) ของนักศึกษา มีค่า
คะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕๑ จากคะแนนเต็ม ๕ คะแนน

๓. ขอบเขต

ครอบคลุมตั้งแต่การวางแผนการวิเคราะห์หลักสูตร การทบทวนรายงานผลการดำเนินงานการจัดการเรียน
การสอนภาคทฤษฎี การจัดทำรายละเอียดของรายวิชา และการสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตรรายวิชา การ
ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามที่ระบุไว้ใน มคอ.๓ โดยระบุรายละเอียดความชัดเจนใน ๓ ประเด็นคือ

๓.๑ แนวทางของการปรับปรุงสาระรายวิชาในหลักสูตรให้ทันสมัยตามศาสตร์สาขาการพยาบาลและการ
เปลี่ยนแปลงของระบบสุขภาพของประเทศ

๓.๒ แนวทางการกำหนดกลยุทธ์การสอนที่ส่งเสริมผู้เรียนด้านทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑
โดยใช้แนวทางการจัดการเรียนการสอนแบบ Transformative Learning

๓.๓ แนวทางการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระและกลยุทธ์การสอนและสามารถวัดผลลัพธ์
การเรียนรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ ได้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม รวมทั้งการกำกับ
ติดตามและการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี

๔. คำจำกัดความ

การจัดทำรายละเอียดของการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี (course specification)/ มคอ.๓
หมายถึง รายละเอียดซึ่งประกอบด้วย หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ หมวดที่ ๓
ลักษณะและการดำเนินการ หมวดที่ ๔ การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการ
ประเมินผล หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน และหมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการ
ดำเนินการของรายวิชา

ตารางวิเคราะห์หลักสูตรรายวิชา หมายถึง การกำหนดน้ำหนักรายบทและรายด้านตามวัตถุประสงค์การ
เรียนรู้ ๕ ด้าน ตามที่กำหนดไว้ใน มคอ ๒.

๕. วิธีปฏิบัติ

๕.๑ มีการวางแผนการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี (มคอ. ๓) สอดคล้องตาม วัตถุประสงค์และตัวชี้วัดเชิงปริมาณและคุณภาพ (P) โดยมีกระบวนการ ดังนี้

๕.๑.๑ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ผู้ประสานสาขา ผู้รับผิดชอบวิชา และอาจารย์ผู้สอนประชุม ร่วมกัน โดยนำผลการประชุมการจัดการเรียนการสอนของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเป็นข้อมูลนำเข้า และกล ยุทธ์การพัฒนานักศึกษา เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลผลการดำเนินการจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา ร่วมกับการ วิเคราะห์ความทันสมัยของรายวิชาต่างๆให้มีทันสมัยก้าวหน้าทางวิทยาการที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เพื่อนำข้อมูลมา วิเคราะห์ปรับปรุงสาระรายวิชาในหลักสูตรให้ทันสมัย โดยตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานและนักศึกษา และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะศตวรรษที่ ๒๑ และจัดกิจกรรมที่เน้นการใช้ภาษาอังกฤษ รวมทั้ง ต้องออกแบบการเรียนการสอนให้นักศึกษาได้ศึกษา ค้นคว้าหาความรู้และสามารถสรุปความรู้เป็นรายบุคคล

๕.๑.๒ ผู้รับผิดชอบวิชา นำผลจากข้อ ๕.๑.๑ มาเป็นข้อมูลในการจัดทำรายละเอียดของ (มคอ.๓)

๕.๑.๓ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ผู้ประสานสาขา ผู้รับผิดชอบวิชา นำร่างรายละเอียดของรายวิชา (มคอ. ๓) จากข้อ ๕.๑.๒ นำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เพื่อพิจารณาถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงระบบ สุขภาพของประเทศว่าไปในทิศทางใด และกำหนดประเด็นการปรับปรุงสาระใหม่ที่สำคัญและจำเป็นต่อการดูแล สุขภาพ รวมทั้งกำหนดรายวิชาที่ต้องปรับปรุงเพิ่มเติมสาระใหม่ตามประเด็นที่กำหนด อย่างน้อย ๑ เดือน ก่อนเปิด ภาคการศึกษา

๕.๑.๔ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ผู้ประสานสาขา ผู้รับผิดชอบวิชา นำข้อเสนอแนะจากที่ประชุมใน ข้อ ๕.๑.๓ มาทำการปรับปรุงแก้ไขและจัดทำรายละเอียดของรายวิชา (มคอ. ๓) ฉบับจริง เพื่อเสนอต่อรอง ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการพิจารณารับรอง ภายใน ๒ สัปดาห์ ก่อนเปิดภาคการศึกษา

๕.๑.๕ ผู้รับผิดชอบวิชานำรายละเอียดของรายวิชา มคอ. ๓ นำเสนอแก่นักศึกษาทุกคน เพื่อชี้แจง รายละเอียดและเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดและ ประเมินผล ในช่วงแรกของการเรียนการสอนรายวิชานั้น ๆ ในกรณีที่มิมีข้อเสนอแนะจากนักศึกษา ให้ผู้รับผิดชอบ หลักสูตร ผู้ประสานสาขา ผู้รับผิดชอบวิชา นำข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของนักศึกษาไปพิจารณาร่วมกับ อาจารย์ ผู้สอน เพื่อจัดทำรายละเอียดการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี (มคอ.๓) และบันทึกการแก้ไข เสนอรอง ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการรับรอง ภายใน ๑ สัปดาห์ หลังจากชี้แจงแก่นักศึกษา จากนั้นผู้รับผิดชอบวิชาสำเนา แจกจ่าย รายละเอียดของการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี (มคอ.๓) แก่ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ผู้ประสานสาขา ผู้รับผิดชอบวิชา นักศึกษาที่เป็นวิชาการของชั้นปี ส่วนต้นฉบับให้แก่วิชาการศึกษสแกนเป็นไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ส่งให้ ผู้ประสานสาขาเพื่อมอบให้แก่ผู้รับผิดชอบวิชา และให้ผู้รับผิดชอบวิชาส่งไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ให้แก่อาจารย์ผู้สอน และ ผู้เกี่ยวข้อง โดยเอกสารต้นฉบับรวบรวมเก็บไว้ที่ห้องวิชาการ

๕.๒ การดำเนินการจัดการเรียนการสอน (D) ดังนี้

๕.๒.๑ ผู้รับผิดชอบวิชา มอบรายละเอียดรายวิชา (มคอ.๓) ให้แก่อาจารย์ผู้สอน หลังจากนั้น อาจารย์ผู้สอนจัดทำแผนการสอนตามแบบฟอร์มแผนการสอนภาคทฤษฎี และออกข้อสอบตามระเบียบปฏิบัติการ จัดทำแบบทดสอบ อย่างน้อยภายใน ๒ สัปดาห์ก่อนสอน

๕.๒.๒ อาจารย์ผู้สอนนำแผนการสอนภาคทฤษฎี ไปดำเนินการสอนตามวันเวลาที่กำหนดไว้ใน รายละเอียดรายวิชา (มคอ.๓) ในกรณีที่ไม่สามารถมาสอนได้ให้อาจารย์ผู้สอนแลกเปลี่ยนชั่วโมงกับอาจารย์ที่ยินยอมให้แลก โดยกรอกข้อมูลตามแบบคำร้องทั่วไปผ่านผู้รับผิดชอบวิชา อาจารย์ประจำชั้น และผู้ประสานสาขา ถึงรองผู้อำนวยการ กลุ่มงานวิชาการรับทราบก่อนวันสอนอย่างน้อย ๓ วัน จากนั้นผู้สอนแจ้งนักศึกษารับทราบก่อนวันสอนอย่างน้อย ๑ วัน ในกรณีที่ป็นอาจารย์พิเศษให้ผู้รับผิดชอบวิชาเป็นผู้ดำเนินการแลกเปลี่ยนชั่วโมงให้ ถ้าไม่สามารถแลกเปลี่ยนชั่วโมงสอนได้ ให้ผู้รับผิดชอบวิชาประสานงานกับอาจารย์ประจำชั้น เพื่อขอสอนในช่วง Self study ของนักศึกษาหรือนอกเวลา ราชการตามความจำเป็น โดยกรอกข้อมูลตามแบบคำร้องทั่วไป และผู้รับผิดชอบวิชาหรืออาจารย์ประจำชั้นแจ้งให้

นักศึกษาทราบ ในกรณีเหตุสุดวิสัยไม่สามารถมาสอนตามเวลาที่กำหนดได้ ให้อาจารย์ผู้สอนแจ้งผู้รับผิดชอบวิชา พิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสมและแจ้งให้นักศึกษาทราบต่อไป

๕.๒.๓ ในระหว่างจัดการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนจะต้องมีการประเมินผลนักศึกษาใน จุดประสงค์รายย่อย หากพบว่านักศึกษามีแนวโน้มไม่ผ่านเกณฑ์ อาจารย์ผู้สอนต้องมีการสอนซ่อมเสริมและมีการวัด ข้ำจนกว่านักศึกษาจะผ่านตามเกณฑ์ในการวัดจุดประสงค์นั้น ๆ กรณีที่ประเมินผลภาพรวมรายวิชา พบว่า นักศึกษามี แนวโน้มไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินรายวิชา ให้ผู้รับผิดชอบวิชานั้นทบทวนเป็นลายลักษณ์อักษรผ่านผู้ประสานสาขา และ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร เพื่อรายงานผลให้รองผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการเพื่อพิจารณา

๕.๒.๔ ผู้รับผิดชอบวิชามอบหมายให้นักศึกษาประเมินผลประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ผู้สอน ในระบบฐานข้อมูลภายหลังเสร็จสิ้นการสอน ๑ สัปดาห์ และ ประเมินผลประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน รายวิชาเมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนการสอนภายใน ๑ สัปดาห์

๕.๓ การกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน (C) โดยผู้รับผิดชอบหลักสูตร ผู้ประสานสาขา กำกับ ติดตามการจัดการเรียน การปรับปรุงสาระรายวิชาให้ทันสมัยตามที่กำหนด ร่วมกับทีมนิเทศการสอนโดยอาจารย์ รวมทั้ง การติดตามผลการประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษา

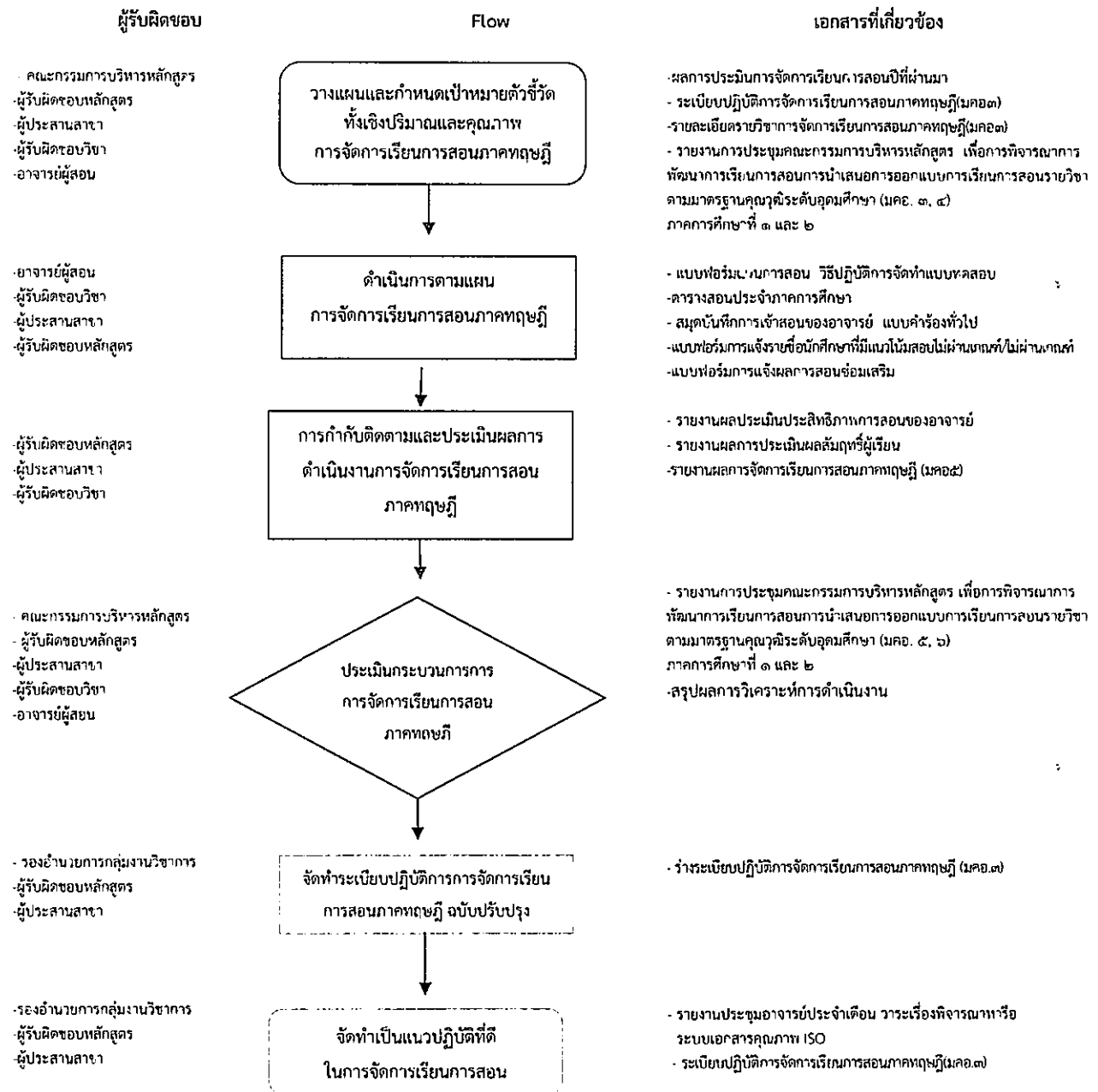
๕.๔ เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ผู้ประสานสาขา ผู้รับผิดชอบวิชา อาจารย์ผู้สอน (A) ประชุมร่วมกันเพื่อนำผลการดำเนินการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี (มคอ.๓) และข้อมูล จากผลการนิเทศการสอน ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน ผลการประเมินประสิทธิภาพการสอนรายวิชา ผลการ ประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์รายบุคคลจากนักศึกษาและความสอดคล้องตามรายละเอียดรายวิชา มคอ. ๓ มาวิเคราะห์และปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี (มคอ.๓) และจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน (มคอ.๕) ภายใน ๒ สัปดาห์หลังสิ้นสุดการจัดการเรียนการสอนรายวิชา และนำเสนอต่อคณะกรรมการบริหาร หลักสูตรเพื่อปรับปรุงพัฒนา

๕.๕ การประเมินกระบวนการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี (มคอ.๓) โดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ประชุมเพื่อประเมินการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนของ ข้อ ๕.๑ - ๕.๔ สรุปผลการประเมินกระบวนการที่ได้มา ปรับปรุง/พัฒนาจัดทำร่างระเบียบปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี (มคอ. ๓)

๕.๖ มีการปรับปรุงพัฒนาผลการประเมินกระบวนการ โดยรองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ ผู้รับผิดชอบ หลักสูตร ผู้ประสานสาขา นำผลการประเมินกระบวนการที่ได้มาปรับปรุง/พัฒนาจัดทำร่างระเบียบปฏิบัติการจัดการ เรียนการสอนภาคทฤษฎี (มคอ.๓) และนำเสนอที่ประชุมอาจารย์ประจำเดือน เพื่อร่วมกันพิจารณาหาข้อตกลง

๕.๗ รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ผู้ประสานสาขา นำผลที่ได้จาก ๕.๖ มาจัดทำ ระเบียบปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี(มคอ.๓)เสนอ ผู้ควบคุมเอกสารคุณภาพ เพื่อประกาศใช้

๕.๘ รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ผู้ประสานสาขา ประเมินและรายงานผลของ การนำระเบียบปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี (มคอ.๓) ไปใช้ให้ครอบคลุมด้านประสิทธิผลและ ประสิทธิภาพ และจัดทำเป็นแนวปฏิบัติที่ดี

๖.ตัวอย่างแบบฟอร์ม ไม่มี